

چهارشنبه 14 آذر 1397 - 27 ربیع الاول 1440 - 5 دسامبر 2018

رحلت فقیه بزرگوار و مدرس کبیر آیت الله "سیدمحمدباقر درجه ای اصفهانی" (1302ش)

رحلت فقیه بزرگوار و مدرس کبیر آیت الله "سیدمحمدباقر درجه ای اصفهانی" (1302ش) آیت الله سیدمحمدباقر بن مرتضی درجه ای در حدود سال 1226ش (1264ق) در اصفهان به دنیا آمد و مقدمات و سطوح را در زادگاه خود سپری کرد. وی از آن پس برای تکمیل تحصیلات خود راهی حوزه علمیه نجف شد و با شرکت در درس بزرگان نامداری همچون آیات عظام: میرزا محمد حسن شیرازی معروف به میرزای بزرگ شیرازی، شیخ محمد حسن نجفی صاحب جواهر و میرزا حبیب الله رشتی به مدارج علمی دست یافت. آیت الله درجه ای از آن پس در اصفهان به تدریس اشتغال یافت و شاگردان برجسته ای پرورش داد که آیت الله سیدحسین بروجردی و استاد جلال الدین همای از آن جمله اند. استعداد فطری و پشتکار عالی و استفاده از استادان بزرگ، آیت الله درجه ای را در فقه و اصول از استادان مسلم و مجتهد بزرگ گردانید. مجلس درس ایشان در اصفهان، نظیر و رقیب نداشت و معظم ای را علاوه بر این درجه در علم، در زهد نیز مثال زدنی بود. این عالم ربانی سرانجام در چهاردهم آذر 1302ش برابر با 28 ربیع الثانی 1342ق در 76 سالگی بدرود حیات گفت و پس از تشییع کم سابقه، در قبرستان تخت فولاد اصفهان به خاک سپرده شد.

درگذشت ریاضی دان، فیلسوف و حکیم عالیقدر "میرزا طاهر تنکابنی" (1320 ش)

میرزا طاهر تنکابنی فرزند میرزا فرج الله در حدود سال 1242ش (1280 ق) در کلاردشت مازندران به دنیا آمد. در شانزده سالگی برای تکمیل تحصیلات خود راهی تهران شد و در مدرسه سپهسالار به فراگیری علوم پرداخت. میرزا طاهر در درس میرزا محمد رضا صهبای قمی و میرزا ابوالحسن جلوه و آقا علی حکیم، حکمت و نزد میرزا عبداللّه، نجوم و هیئت آموخت. پس از مدتی، میرزا طاهر تنکابنی به واسطه ذکاوت و هوش سرشارش از هم دوره ای و هم دوره ها، خود پیشی گرفت و مورد توجه خاص میرزای جلوه واقع شد. میرزا محمد طاهر، علاوه بر احاطه به فلسفه و حکمت، در فقه، اصول، نجوم، ادبیات و ریاضیات نیز تخصص داشت و سالیان طولانی در مدرسه سپهسالار و مدرسه علوم سیاسی تدریس می کرد. با آغاز نهضت مشروطه، وی به صف آزادی خواهان پیوست و پس از صدور فرمان مشروطیت و تشکیل مجلس شورای ملی، از طرف طبقه طلاب به نمایندگی در مجلس برگزیده شد و در دوره سوم نیز از طرف مردم تهران به مجلس راه یافت. میرزا طاهر به هنگام کودتای سیدضیاءالدین طباطبایی، دستگیر و زندانی شد و بار دیگر در دوران رضاشاه، به زندان افتاد. میرزا طاهر تنکابنی از مشاهیر دانشمندان اسلام در سده چهاردهم هجری به شمار می رود. وی فقیهی فیلسوف و حکیمی عارف بود تا بدانجا که او را "خاتم الحکماء" نامیده اند. بر صراحت گفتار و دلیری، مشهور بود و بی آنکه از کسی بیمی به دل راه دهد، آنچه را که در دل داشت به زبان می آورد. وی کتابخانه ای با چهار هزار جلد کتاب داشت که مجموعه ای از نفیس ترین و بهترین کتاب ها را در آن گرد آورده بود و برخی از آن ها، نسخه های خطی نایاب بودند. میرزا طاهر از نوادر روزگار بود و در مراتب سیر و سلوک او، حکایت های زیادی نقل شده است. از مناعت طبع و علو نفس او، همان بس که وقتی تمام املاکش در شمال را مصادره کردند، لب به شکوه و شکایت نگشود. سرانجام این حکیم فرزانه پس از یک دوره بیماری و در پی یک عمل جراحی در چهاردهم آذر 1320ش برابر با شانزدهم ذی قعدة 1360ق در 78 سالگی وفات یافت و بر حسب وصیت خود، در جوار مزار مرحوم میرزا ابوالحسن جلوه واقع در ابن بابویه در ری مدفون شد.

آغاز نبرد تاریخی مجمع المروج (699 ق)

جنگ تاریخی مجمع المروج میان نیروهای غازان ایل خان و ملک ناصر در سوریه کنونی به دلیل منافع و مصالح سیاسی میان دو طرف درگرفت. ممالیک مصر پس از بیرون آوردن شام و سواحل مدیترانه از دست صلیبیون درصدد تصرف بغداد و بیرون آوردن آن از دست مغول برآمدند. غازان برای دفاع از متصرفات ایلخانان وارد این نبرد شد و در محل مجمع المروج مسلمانان را شکست داد و بر شام و فلسطین مستولی شد.

بازگشت ناپلئون به فرانسه پس از شکست روسیه و آغاز اضمحلال ناپلئون (1812م)

ناپلئون بناپارت پس از فتوحات فراوان در اروپا، در 22 ژوئن 1812م حمله بزرگ خود را به کشور پهناور روسیه آغاز کرد. در این عملیات تهاجمی که نزدیک به شش ماه به طول انجامید، ناپلئون مسکو را نیز تصرف کرد. اما سپاهیان وی به علت سرمای شدید روسیه و حملات ایذایی ارتش این کشور به سختی شکست خوردند، به طوری که از ارتش 530 هزار نفری ناپلئون، تنها 30 هزار نفر زنده به فرانسه بازگشتند. ناپلئون در اوایل دسامبر در آخرین مراحل عقب نشینی از خاک روسیه، فرماندهی باقی مانده سپاه شکست خورده خود را به یکی از سرداران خود سپرد و به فرانسه بازگشت تا به جمع آوری قوا برای دست زدن به حمله دیگری به روسیه در بهار سال بعد بپردازد. ولی این بار در فرانسه از نقشه های او برای ادامه کشورگشایی استقبال چندانی به عمل نیامد، ضمن آنکه در قلمرو پیشین

امپراتوری، از جمله اسپانیا، ایتالیا و پروس، اغتشاشاتی بروز کرد. از سوی دیگر، در همین زمان انگلستان، روسیه، پروس، اتریش و سوئد اتحادی برضد ناپلئون تشکیل داده و در طول سال 1813م به حملاتی بر ضد نیروهای ناپلئون دست زدند. این جنگها، موجبات تضعیف ناپلئون را فراهم آورد تا این که به سقوط امپراتوری و تبعید نهایی وی در سال 1815م انجامید.